

Klachtnummer 2023/052

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klagers] (verder: klagers), ouders van [leerling], leerling van [school] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke klachtencommissie voor het algemeen bijzonder onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 17 maart 2023 het ingevulde klachtenformulier en op 20 maart 2023 de klacht ontvangen. De klacht is gericht tegen het bestuur van de school. Op 24 maart 2023, 30 mei 2023 en 26 juni 2023 heeft de Commissie een aanvulling op de klacht van klagers ontvangen. De Commissie heeft op 23 juni 2023 van mr. J.C. Bogaard, werkzaam bij Cascade Advocaten te Den Haag, gemachtigde van het bestuur (verder: de gemachtigde van verweerder) een verweerschrift ontvangen.

Partijen zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 6 juli 2023. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- klaagster;
- [bestuurder] (verder: de bestuurder);
- [IB'er] (verder: de IB'er);
- de gemachtigde van verweerder.

II. Standpunt van klagers

Klagers zijn het niet eens met het advies en de dwang vanuit de school om [leerling] naar het speciaal onderwijs (verder: SO) te sturen. Klagers geven hiervoor geen toestemming.

De school stelt dat [leerling] in haar cognitieve ontwikkeling is gestopt. Ze onderbouwt dit echter niet.

[leerling] heeft lang gekleuterd en kreeg daardoor geen uitdaging. De leerachterstand van [leerling] werd hierdoor steeds groter. Klaagster heeft school laten weten dat zij niet wilde dat [leerling] nog een jaar extra moest kleuteren.

Door de schoolsluiting vanwege het coronavirus heeft [leerling] veel moeten missen en liep haar achterstand nog meer op. Klaagster moest werken waardoor zij [leerling] niet altijd kon ondersteunen. [leerling] heeft korte tijd wat extra lessen gehad van haar leerkracht, maar niet meer dan dat. Ze heeft verder geen extra begeleiding gekregen.

Er is een intelligentietest gedaan, waaruit blijkt dat [leerling] net iets onder het gemiddelde zit. Ze is echter niet dusdanig laag begaafd dat ze naar het SO zou moeten gaan.

Klagers hoorden pas een tijdje geleden dat [leerling] in het verleden veel extra begeleiding op school heeft

gehad. Klagers weten alleen dat [leerling] in een groepje dichtbij de juf is geplaatst. Er is niet gecommuniceerd dat [leerling] speciale ondersteuning heeft gehad.

Klaagster heeft [leerling] aangemeld voor Euritmielessen. Dit heeft zij zelf betaald. Tijdens de Euritmielessen gaf [leerling] een andere indruk dan op school en was van een grote achterstand geen sprake.

[leerling] voldoet niet aan de vereisten om naar een SO-school te gaan. Ze heeft maar twee jaar achterstand, omdat ze te lang heeft gekleuterd en (tijdens de corona periode) geen ondersteuning van school en ouders heeft gehad. Ze heeft geen psychische en/of gedragsproblemen. [leerling] is een vrolijk

kind. Ze zal zich de komende jaren prima ontwikkelen.

Klaagster heeft direct na het groot overleg van 17 januari 2023 (meermalen) bezwaar gemaakt tegen het advies om [leerling] naar het SO te sturen. Klagers hebben nimmer een reactie op hun bezwaar ontvangen. Klagers voelen zich hierdoor niet gehoord en hebben uit onmacht een klacht ingediend bij de Commissie.

Klagers stellen dat de school verantwoordelijk is voor de achterstand die [leerling] heeft opgelopen. Er zijn in het verleden veel fouten gemaakt. Er is geen hulp en ondersteuning aan [leerling] geboden.

[leerling] heeft de afgelopen jaren veel meegemaakt. De school is voor haar een veilige en neutrale plek. De school is op dit moment het enige in haar leven waaraan ze houvast heeft. Alleen al om die reden is het belangrijk dat [leerling] op de school kan blijven.

III. Standpunt van verweerder

Op 17 januari 2023 is [leerling] aangemeld voor een multidisciplinair overleg (verder: MDO) teneinde helder te krijgen welke ondersteuning zij nodig heeft. Bij dit overleg waren onder meer klagers, de interim schoolleider en de adjunct-directeur aanwezig.

In het MDO is vastgesteld dat de school [leerling] onvoldoende kan begeleiden in haar ondersteuningsbehoefte en dat [leerling] de juiste ondersteuning zou kunnen krijgen op het speciaal basisonderwijs (verder: het SBO). Klaagster heeft vervolgens aangegeven dat zij wilde dat [leerling] op de school zou blijven. Dit is besproken waarna een aantal afspraken is gemaakt over onderzoek naar SBO-scholen. Vanwege de gemaakte afspraken had verweerder niet voorzien dat klagers er achteraf niet meer mee zouden instemmen.

Het is op de school niet gebruikelijk om tegen de wens van ouders in te gaan. De school geeft er de voorkeur aan om – in het belang van het kind – het proces samen met de ouders te doorlopen. Zij geeft ouders altijd de kans om zich in de schoolkeuze te verdiepen en eraan te wennen. De school doorloopt het proces liever iets langzamer met ouders dan te snel zonder. Om die reden is er nog geen toelaatbaarheidsverklaring (verder: TLV) aangevraagd.

Ondanks het MDO en de met klagers gemaakte afspraken stuurden klagers een paar dagen later kennelijk een e-mail, gedateerd op 23 januari 2023, waarin klagers stelden dat de achterstand zou zijn ontstaan vanwege te weinig personeel en een tekort aan financiële middelen. Verweerder is niet bekend met deze e-mail. Waarschijnlijk is hij niet aangekomen. Er zijn vele gesprekken met klagers gevoerd, zij hebben hun bezwaar tijdens deze gesprekken echter nooit aan de orde laten komen.

[leerling] is een lief kind. Ze heeft geen gedragsproblemen. De school is dan ook niet om die reden handelingsverlegen. Het gaat erom dat de school [leerling] niet tot leren kan brengen.

[leerling] boekt geen vooruitgang in begrijpend lezen en rekenen. Ze gaat hierin zelfs wat achteruit. Haar didactische groei is gestopt.

Volgend jaar moet [leerling] naar groep 6. Om [leerling] tot leren te brengen heeft ze voor alle vakken een eigen programma nodig. Dat is op de huidige school moeilijk te organiseren.

[leerling] heeft al extra ondersteuning gehad. De school moet echter constateren dat dat niet geholpen heeft en dat ze zo niet kan doorgaan. Het is in het belang van [leerling] dat ze leert te leren.

De school adviseert [leerling] SBO en niet SO. [leerling] heeft namelijk geen gedragsproblematiek. Ze heeft hulp nodig bij het leren. Ze heeft meer ruimte, tijd en aandacht nodig om te leren. Bij voorkeur in kleinere groepen en zodat ze in eigen tempo kan leren.

Klaagster is in de veronderstelling dat de school [leerling] naar het SO wil sturen. Dat is een misverstand. SO is niet aan de orde. SO en SBO zijn twee verschillende soorten onderwijs.

Ten aanzien van de klacht over het extra kleuterjaar stelt verweerder dat geen sprake was van doubleren in de kleutertijd. [leerling] is in september geboren. Het standaardbeleid van de school was destijds dat ieder kind dat ná 1 september was geboren, nog een jaar extra bleef kleuteren. [leerling] is derhalve niet anders behandeld dan andere kinderen die ná 1 september zijn geboren. Inmiddels is dit beleid veranderd en wordt naar de ontwikkeling van het kind gekeken.

Er is destijds ook onderzoek naar de leerrijpheid van [leerling] gedaan. Uit dat onderzoek bleek dat het in haar belang was om nog wat langer te kleuteren. Zelfs na drie jaar bleek dat [leerling] er nog niet helemaal aan toe was om naar groep 3 te gaan.

IV. Overwegingen van de Commissie

Uit de stukken en ter zitting verhandelde blijkt dat de klacht betrekking heeft op de volgende punten:

1. De school heeft [leerling] te lang laten kleuteren.
2. De school is verantwoordelijk voor de achterstand van [leerling].
3. Klagers zijn het niet eens met het advies van de school dat [leerling] beter op haar plek zit binnen het speciaal (basis) onderwijs.
4. Klagers hebben geen reactie op hun bezwaar ontvangen.

Ad 1. De school heeft [leerling] te lang laten kleuteren

Klagers stellen dat de school [leerling] ten onrechte en zonder hun instemming hiertoe een jaar langer heeft laten kleuteren. Verweerder heeft hierop geantwoord dat destijds kinderen die ná september waren geboren, een jaar langer moesten kleuteren. De school heeft derhalve het destijds geldende beleid toegepast; [leerling] is niet anders behandeld dan andere leerlingen.

De Commissie constateert dat de klacht betrekking heeft op een situatie die zich langer dan één jaar voor het indienen van de klacht heeft afgespeeld. [leerling] zit inmiddels immers al in groep 5. De termijn voor het indienen van deze klacht is derhalve ruimschoots overschreden.

Hoewel de Commissie onder omstandigheden bereid is een ruimere termijn te hanteren, ziet zij geen aanleiding hierin dit geval toe te besluiten. Het is de Commissie, op basis van de stukken en hetgeen ter zitting is besproken, namelijk niet gebleken dat klagers zich niet in een eerder stadium tot de Commissie hadden kunnen wenden. Dit klachtonderdeel is derhalve niet-ontvankelijk.

Ten overvloede merkt de Commissie op dat evenmin is gebleken dat de school is afgeweken van het destijds bestaande beleid en/of dat sprake was van een onredelijk beleid.

Ad 2. De school is verantwoordelijk voor de achterstand van [leerling]

Klagers stellen dat [leerling] door het extra jaar kleuteren te weinig uitdaging heeft gehad en hierdoor een achterstand heeft opgelopen. Deze achterstand is vervolgens nog groter geworden door de schoolsluiting ten gevolge van de coronapandemie. Klagers verwijten de school te weinig ondersteuning aan [leerling] te hebben geboden om deze achterstand in te lopen.

De school heeft tijdens de hoorzitting uitgebreid toegelicht wat zij heeft gedaan om [leerling] extra ondersteuning en begeleiding te bieden.

De Commissie kan – op basis van de informatie die zij voorhanden heeft – niet vaststellen of het jaar extra kleuteren ertoe heeft geleid dat [leerling] een achterstand heeft opgelopen. Voorts constateert de Commissie dat niet is gebleken dat de school tijdens de coronapandemie te weinig in het werk gesteld heeft om [leerling] te begeleiden. Ook na de coronapandemie heeft de school alles gedaan wat binnen haar mogelijkheden lag om [leerling] de begeleiding te bieden die zij nodig had.

De Commissie acht dit klachtonderdeel ongegrond.

Ad 3. Klagers zijn het niet eens met het advies van de school dat [leerling] beter op haar plek is binnen het speciaal (basis)onderwijs

De Commissie heeft tijdens de zitting geconstateerd dat klaagster niet bekend was met het verschil tussen speciaal onderwijs en speciaal basisonderwijs. Klaagster ging ervan uit dat de school [leerling] naar het speciaal onderwijs wil sturen. Klaagster vindt dat [leerling] daar niet thuishoort, omdat geen sprake is van gedragsproblematiek.

De Commissie stelt vast dat de school beter had moeten onderzoeken wat de bezwaren van klagers tegen het overstappen naar het S(B)O waren. Dat zou er tevens toe hebben geleid dat de school eerder bekend zou zijn geweest met het misverstand dat klaagster in de veronderstelling was dat [leerling] naar het SO zou moeten in plaats van het SBO.

Het had ook op de weg van de school gelegen klaagster uit te leggen wat het verschil is tussen SO en SBO, waarom zij [leerling] niet zelf kan begeleiden en waarom het in het belang van [leerling] is naar het speciaal basisonderwijs te gaan. Dit had wellicht tot meer begrip bij klagers geleid.

Klagers hebben tijdens de zitting opgemerkt dat [leerling] een moeilijke tijd achter de rug heeft en dat de school haar de veilige en vertrouwde omgeving biedt die zij zo nodig heeft.

De Commissie is van oordeel dat de school zich meer had moeten realiseren hoe belangrijk het voor [leerling] is om in haar vertrouwde omgeving te kunnen blijven en dat klagers ook heel erg hechten aan de gemeenschap waarvan de school deel uit maakt. De school heeft zich dit onvoldoende gerealiseerd en/of hiermee rekening gehouden. De school had schoolmaatschappelijk werk kunnen inschakelen om haar bij de overstap naar het SBO te ondersteunen.

De Commissie constateert dat bovenstaande bezwaren van klagers grotendeels kunnen worden opgelost door met elkaar in gesprek te gaan (en blijven) en [leerling] (zo nodig met professionele hulp) voor te bereiden op de overstap naar het SBO. Partijen zijn het immers met elkaar eens dat sprake is van een achterstand en dat [leerling] hiervoor begeleiding nodig heeft.

Verweerder heeft voldoende aannemelijk gemaakt dat zij op goede gronden tot het SBO-advies heeft kunnen komen en dat dit advies op een juiste manier tot stand is gekomen. De begeleiding en communicatie hadden echter beter gekund.

Het klachtonderdeel is derhalve ongegrond.

Ad 4. Klagers hebben geen reactie op hun bezwaar ontvangen

Klagers stellen dat zij – daags na het MDO op 17 januari 2023 – bezwaar hebben gemaakt tegen het advies van de school, maar dat zij geen reactie hierop hebben ontvangen. Verweerder betwist dit bezwaar te hebben ontvangen. Tijdens de vele gesprekken die met klagers zijn gevoerd, is het bezwaar bovendien niet aan de orde gekomen.

De Commissie stelt vast dat de standpunten van klagers en verweerder lijnrecht tegenover elkaar staan. Op basis van de stukken en hetgeen besproken is ter zitting kan de Commissie niet vaststellen of de verweten gedragingen hebben plaatsgevonden. Gelet hierop zal de Commissie dit klachtonderdeel ongegrond verklaren.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie acht de klacht, voor zover deze betrekking heeft op het extra jaar kleuteren, niet-ontvankelijk.

De Commissie acht de overige klachten van klagers ongegrond.

Aldus gegeven op 6 juli 2023 door mr. W.F. Korthals Altes, voorzitter, A.E. Blik - de Jong en mr. P.H.M. Kanters, leden, in tegenwoordigheid van mr. N. Anjema – de Oliveira Costa als secretaris.